Чурапчыга күн тахсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улуустуун хабыата

2012 сыл Алтынньы 30 күнэ оптуорунньук №149 (10581)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

12+

Сонуннар

БИЛИИ-КӨРҮҮ АРГЫСТАНАН

Россия саамай улахан сайдыылаах куоратыгар Саха сиригиттэн 12 буолан Ульяновскай куоракка Аан дойду норуоттарын икки ардыларынааҕы "Культура и развитие" форумуттар сылдьан, оҥу таҥынан Казань куорат археологическай, историческай, архитектурнай объектарынан баайын кэрэхсэн, билии-көрүү аргыстанан кэллибит.

Биһитини культура министерствотыттан Оксана Тагировна Михайлова салайан илдьэ сырытта. Бу форуму культура эрэ деятеллэрэ буолбакка бары сфера үлэһиттэрэ, тэриллэ салайаачылара, предпринимателлэрэ, «Юнеско» бэрэстэбиталлэрэ, Евросоюз, Европа сүбэһиттэрэ тэрийэн "Ульяновск –культурный центр России"буолар бары кыах барыта баар буолбута туоһулуур. Бу уобалас губернатора Сергей Морозов культурнай политиканы туруорутун алта быйыылары оҥоруу оҥоон үнэ Федеральнай суолталаах глобальнай уларыйыылар барбыттарын билэҥиннэрдэ. Общество уопсай культурнай таҥыма суох буоллаҕына сайдыбат, теттөрүтүн деградацияҕа барар диир. Оно суол-иис мөлтөҕө, кирдээх буолуу бу культура кэнниттэ былаанна сытыыта көстөрүн тоҥоҕолоото. Культура араас үлэтин көрүнүмэ норуоту түмүөхтэҕин, оно үбүлэҥнигэ саҥалыы сыҥыан үөскүөхтэҕин сытыытык эттэ. Форумҥа РФ Федерациятын Сэбиэтин председателэ Валентина Ивановна Матвеенко уонна РФ Культуратын министрэ Мединскэй Владимир Ростиславович кытыылыы ыытыыларга барыбытын долгутта. Киниилэр этэллэриннэн, культураны политиктар да, экономистар да уларыыллаттар, ол эбэтэр үрдүк билиилээх, кэҥ кругозордаах дьиҥнээх интеллигеннэр эрэ хамсаһыны дойду үрдүгэн сайдыы өттүгэр ыытыахтара дииллэр. Үрдүк сололлоохторго эрэ сүгүрүйэр буолбакка, бэйэтин идеетын иллэрэр саҥа көрүүлээх салайаачылар обществоны уларытыахтарын этиилэр. Бүгүнгү культура механизм эрэ буолбакка сайдыы локомотива буолар инвестициялары тардар хайыххаланыахтаах иннилиннэ.

Биир ураты сырыыбытынан Казань куорат регионуттар татардар олохторун ураты кэтэн көрүүбүтүнэн итэҕэлэрин инники тутан олороллоро, олох укулаатын тосту уларытарын бэлиэтин көрдүбүт. Өрөбүллэрэ Воскреснай оскуолалар үлэлиллэр. Ол аата хас биирдии дьиэ кэргэн олох сыаннастарыгар үөрэхтээһини барар социальнай олох таҥымын үрдэтии биир көрүнэ. Ол түмүгэр оскуолаларга учуокка туруу, арахсыы суоҕун кэриэтэ, ханнык да улахан баҺаардар турбаттар, сут-кураан суох. Урукку Президеннэрэ Шаймиев саҥана "Возрождение культурного и природного наследия" программа үлэлээн 10 сылга улахан уларыйыы барбыт. Свияжск, Болгар, "Казанский кремль" курдук улахан культурнай нэһилиэстибэлэри оҥорбуттар.

Бу форумҥа баран кэлиибит түмүгүнэн кэлэр сылга "Якутск–культурный центр" диэн тэрийэр үлэлэри саҕалаатылар. Онуоха биһиги, чурапчылар, эрдэттэн бэлэмнээҥиҥ, кэлэр сылы Тыа сирин сылыгын биллэрбиттэриэн тоҕостоох кэмнэри тутуһа охсуоххайыт. Стадиоммутутар уонна "Алаас дружбы" культурнай киин комплекстарын толкуйдаан оҥоруохххайыт, Аан дойду норуоттарын түмэр киини тэрийиэхха. Очоҕуна үөрэх-астаах фестиваллары, конференциялары, бьыхтыыкалары тэрийэргэ инвестицияны тардан үс эргиирин хамсатыахха сөп эбит. Ырыаҕа ылламмыт 9 тоҥторбутун архыып матырыйаалларынан культурнай комплекстары, музейдары оҥоруоххайыт "Чурапча–культурный центр" буоларыгар концепция суруйан бырайыакка киллэриэҥиҥ. А.Е. Кулаковскай саха норуотун классик суруйаачыта, духуобунай нэйилиэстибэни төрүттэччи быһыытынан билиэрбитин биллэрэн, Чурапчыҥа үөрэммит оскуолатын түһэрэн ылан олохтоох киллэрэн, музей оҥорон духуобунай үөрэхтээһиҥ киниин аҺыахха, конференциялар барар киниэрэ буоларын тэрийиэххэ. Чурапчыҥа үөрэхтээһиҥ киниэ буолар торуот эбэх. Сайдыы да барар, ол гынан баран иннигитин үүнэр көлүөнэҕэ оҕо-аймах сайдыытын кэнники хаалларан иһэрбитин көрөн-билэн кэллим. Улууспутутар искусство оскуолата тутуллар кэмэ кэлбитэ өйдөөн буолбута ыраатта. Оно төрөппүттэрбит да туруорсан эрэллэриттэн көрөбүт. Ыаллыы олорор Амма улууһутар быйыл таас искусство оскуолатын тутуута саҕаламмыт, эҥин үлэҕэ киирэр буолан үөрүүлэрэ улахан. Биһиги да улууспут дьаһалталара кыһаллыахтара диэн эрэл саныыбыт. Культура таҥымын үрдэтиэххэ, бюджекэ бастакы миэстэҕэ киллэриэххэ.

МГ. СТАРОСТИНА,
искусство оскуолатын директора.

Спорт

ОЛИМПИЕЦТЫЫН КӨРСҮҺҮҮ

Алтыннаах 14 күнүгэр "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатыгар Лондоннаах олимпийскай оонньуу кыттыылааҕа, биллиилээх бөҕөс Николай Аянтоны, кини тренера Игнат Сысолятины кытары көрсүһүү ыытылынна.

Көрсүһүүгэ СР Тыатын хаҺаайыстыбатын министрин бастакы солбуйаччы Н. Н. Попов, Чурапчы улууһун көҥүл туттуута старшай тренера К.Н.Захаров, ЧГФКСИ проректора Р. И. Оконешников, ОДЬКХ ГУП Чурапчытаабы филиалын директора Е. И. Саввин, улуус баҺылыгын социальнай боппуруоспарга солбуйаччы С. А. Сарыдаев, спорт управлениетын начальника М.С.Игнатьев, о.д.а кыттыыны ылбыттар. Көрсүһүүну Чурапчы нэһилиэгэ баҺылыга И. И. Оконешников ыытан-сабыдаан ыытта. Кини олимпиада түмүктэригэр тохтоото. Бу түөрт сылга биирдэ ыытыллар олус улахан суолталаах күрэхтэһиигэ быйыл Саха сиригиттэн хаҺаастыгыаҕар да эбэх спортсмен хас да көрүүгэ кыттыыта дойдутуттар спорт сүүмэ сайдан иһэрин туоһута буоларын бэлиэтээтэ.

Быйылгы олимпиадаҕа көҥүл туттуута эбэх саха туттуута кыттыан сөп этэ. Ол эрээри эбэх сүүмэрдиэр күрэхтэри аҕаан, биһиги эрэ уолбут ыытыыны ылбыта улахан сигинэх. Николай Таджикистан гражданствотын ылан биллиги иэн дойдуттан тустар. Иттиннэ экономическай турук хаалтах буолан спорка улахан өйөбүл суох. Оҥон дьарык Саха сиригэр барыта. Биллиги уолбут ЧГФКСИ-тин бүтэрэн Дьокуускайга дьарыктанар. Биллиги турутуран атын дойдуттан туспар бөҕэстүүгү Спорт министерствота өйүүр эбит буоллаҕына баҺаҥынньа уларыйыан сөп. Үбүлээйин суох буоллаҕына спорка улахан сиппэнэ кэлбэтэ чуолкай.

Николай салгыы 60 иҥ тустар былааннаҕын, дьарык былаан быһыытынан баран иһэрин этэ. Сүрүн туруорсар боппуруоһуннан дьарыктанар, олорор усулуобуйа, турукталаах үбүлэҥнэн буоларын этэ. Инники быыстарыгар Таджикистан кубохтар, Иван Ярыгин турнирыгар сиппэнэлээхтик кыттан, Азия, Аан дойду көбүөрдэригэр тахсыы буоларын иҥитиннэрдэ.

Ф.С. ЧИЧИГИНАРОВ.

МИНИ-ФУТБОЛ КҮРЭҢЭ

Чурапчыбыт улууһутар мини-футбол спорт көрүнүн быһыытынан бөрт тэтимнээхтик сайда турар. Оскуола оҕолорутар улууспутутар, илин энэргэ, республикаҕа даҕаны эбэх күрэхтэһиилэр ыытыллаллар. Ол курдук, бу ый 19 күнүгэр Чурапчы улууһутар мини - футболу төрүттэбит, сайыннарбыт энтузиаст-тренер Альберт Николаевич Михайлов кэриэһигэр үтэскэ кубулуйбут оҕолорго улуус чемпионата буолан ааста.

Күрэхтэһиигэ барыта 16 оскуола иллиэкэлин түһүстүлэр. Бу турнир быйыл 5-е тэгулун ыытыллар, хамаандалар бары даҕаны бэлэмнээхтэрин көрдөрөн, урукку сылдьаалары лидердэрин бөлөхтөрүттэн да таҺаарбатылар. Ол курдук Сылаг, ЧРОСИО, Арыылаах хамаандалара сылын аайы бириистээх 4-с миэстэ иҥнэр сылдьар эбит буоллахтарына, быйыл 5-с–8-с миэстэ буоллулар.

Бөрт эрийсиилээхтик көрдөрөн, иккис оонньуута пенальтынан кыайан, былырыыгы "Спорт селу" футболга күрэхтэһиит чемпионнара Хадаар орто оскуолатын хамаандата 3-с бириистээх миэстэҕэ тахсыбыт. "Оскуола салалтата олус өйүүр, быйыл спортсаалабытыгар дьарыктанарга аналлаах инвентарь ыыллылар, ол иҥнэр 10-ча футбол хаҥастан.

Оҕолор үөрүүнү кытта дьарыктаналлар, кырдьык футбол саамай массабай спорт көрүнэ буоларын биэрэтэн, баҕа эбэх оскуола тэҥ баайыллаах оонньууну көрдөрдө", - диэн Хадаар оскуолатын физкультураҕа учуутала Игорь Егорович Николаев кэпсиир. Онтон финалга турнир 2008 сылааҕы чемпиона Чурапчы С.А.Новгородов аатынан орто оскуолатын хамаандата уонна эмиэ саҕалаан эрэр Төлөй оскуолатын уолаттара тахыстылар. Чурапчы орто оскуолатыгар футболуҥ урукуттан дьарыктанар буолан, уопутуран бу көрсүһүүнү улахан сагаастаах кыайдылар. Киниэ́лэр улуус 2 тэгуллээх кыайыылаахтара буолан, кэнэ сылдьар кубогы илдьэ бардылар.

Бастаабыт хамаандаҕа Альберт Николаевич табаарыстарын аатырыттан Владислав Марков харчыран бириэмийэтин туттарда, биирдэ устудьуоннаабыт доҕотторугун аатырыттан Даниил Седалищев эмиэ харчыран бириэмийэтэ, А.Н. Михайлов дьиэ кэргэнин, төрөппүттэрин аатырыттан эмиэ бастыҥ оонньоччуларга бэйэлэрин бириистэрин анаатылар. Бу түгэн оҕолорго чаҥ олоҕу тутуһарга олук буолуо диэн эрэнэбит.

Алексей СЛЕПЦОВ

«Саха интеллигенциятыгар сурук» 100 сыла

ТӨЛӨЙ НЭҺИЛИЭГЭР ӨКСӨКҮЛЭЭХ СУРУГА

Алтыннаах 24 күнүгэр Төлөй орто оскуолатыгар "Саха интеллигенциятыгар сурук" 100 сылыгар аналлаах үөрүүлээх дьаһал буолла. Дьаһалга улуус музейын дириэктэрэ Ю.С. Толстоухов, Чурапчы улуустаабы үөрэх управлениетын иитии отделын начальника И.Г. Винокурова, Чурапчы улууһуонаабы бэлиэҺа кылаабынай бырааҺа А.И. Коркин, улуустаабы эдэр ыччаттар түмсүүлэрин салайаачыта Н.В.Дьяконов уонна Төлөй нэһилиэгин олохтоохторо, орто оскуола үөрэнээччилэрэ, учууталлара кыттыыны ылбыылар. Ыалдьыттар кэлбит дьоҥҥо А.Е. Кулаковскай Суругар Саха уобалаһын экономиката уонна тыа социальнай баланьыаната ыараабытын, саха норуота эстэр куттала үөскүүбүтүн, Саха сирин олохтоохторо нуучча норуотун кытары биирэ айылҕа баай усулуобуйатын табыгастаахтык туһанан иллэхтик олороллоругар уонна тыа хаҺаайыстыбатын, Саха сирин экономикатын сайыннарарга сүбэлэн-аматын сиҥилии кэпсээтилэр. Харда тылга нэһилиэк библиотекара Е.С.Ксенофонтова, саха тылын учуутала Е.Е. Попова, агро хайысха салайаачыта Е.А. Смирников бу сурук Төлөй нэһилиэгэр тус сыҥыннаҕын бэлиэтэн эттилэр. Үөрэнээччилэр сурук куоҥуйатын сиҥилии көрдүлэр, бэйэлэрин санааларын аҺаҕастык эттилэр. Көрсүһүү истиг быһыыга-майыга ааста. Көрсүһүүнү оскуола лидерэ Авелов Ваня Кулаковскай хоһоонун аҕаан эбии киэргэтта.

ЕД.ЗАХАРОВА.

Спорт

АРЫЫЛААХ ГИРЕВИКТЭРЭ БАСТААТЫЛАР

АлтыннЫы 26 күнүгэр улуус кинигэр культурнай-спортивнай кинигэ спортивнай күрэхтэһиигэ нэһилиэктэр икки ардыларынааҕы комплекснай спартакиада чэрчитинэн гирэнэ анньыллыа күрэхтэһиит буолла.

Күрэхтэһиини үөрүүлээхтик аҥаарыга улуус Муниципальнай председателэ В. В. Гуляев, улуус дьаһалтатын физическэй культураҕа уонна спорка управлениетын начаальника М. С. Игнатьев, бу күрэхтэһиигэ ыытааччылаах судуйата Е. Л. Юргин эҕэрдэлэспиттэр. Василий Васильевич быйылгы спартакиада бүтүн улуустутуттар XIX "Маҥчаары оонньуулардыар" бөлөмүннүн, спортсменнар таҥнарын, бөлөмнэрин бэрэбэрэлээһиннэ, сүүмэрдээһиннэ буоларынан ураты аҥаарын бөлүгэстэ. "Бүтүн бу улахан спортивнай бырааһынныыны үчүгэй таҥнарга бөлөмнэхтээхпит, барыы күрүүгэ чаҥылыйдык кыттыахтаахпыт уонна кыайыахтаахпыт диэн соругу туруорунуохтаахпыт, онуоха спортсменнар эйиэ эйиэхтиэхтиэхтэр, түмсүүлээх буолуутут улахан оруолу ылыаҕа", – диэтэ. Михаил Спиридонович Чурапчы улууһа 2 хамаанданы туруорарын, сүүмэрдэммит хамаандаҕа киирбиттэр олус эйиэхтиэхтэхтик сыһыаннаһан дьаһыстыаллара наадатын, хас биирдии салайааччы кииннэрэ көмөлөһөрө, усулуобуйа тэрийэрэ наадатын, гирэнэ анньыыга кэлэн сылдьарга улууспутуттар сайдыбыттын, республикаҕа иккис күөнтэ тахсыбыттын, онон бу күрүүгэ кыттааччыларга эрдэриэн этэ. Спортсменнары эдэр ыраахтыт Рустам Слепцов эҕэрдэлээтэ.

Күрэхтэһиигэ 12 нэһилиэктэн 112 спортсмен кыттыыны ылла. Дьахталлар, оҕолор, эр дьон, ветераннар күөн күрэстүүлэр.

Дьахталларга 16 кг гирэнэ рывокка уонна, ханас кииннэриэн испытаннара суумманан кыайыылаах быһаарылыыта. 63 кг 6 кыттааччыттан Мотрена Никитина (Чурапчы) 40 очколаах (уонна иккиэн-22, ханаҥынан-18) холкутук бастаата, иккис 24 очколаах Евдокия Ксенофонтова (Хайахсыт) үһүс 21 очколаах Мария Степанова (Хадаар) буоллулар. 68 кг барыта 5 буолан кыттаннылар. 43 очколаах (уонтыынан-22, ханаҥынан-21) Туйаара Иванова (Дириҥ) бастаата, 38 очколаах Надя Борисова (Арыылаах) иккис, 37 очколаах Варвара Ефимова (Одьулуун) үһүс буоллулар. 68 кг үөһэ Лидия Лутинова (Мугудай) 57 очкону ылан (уонтыынан-6, ханаҥынан-57) бастаата, кииннэтэн биир очкоран хаалбыт Наталья Иванова (Кытаанах) иккис, 52 очколаах Вера Иванова (Арыылаах) үһүс миэстэни ылыллар.

Оҕолоро 65 кг 16 кыттааччы күүһүн халлыны. Оптуока 81 очколаах Дима Попов (Арыылаах) бастаата. Кини рывокка уонтатыанан 45-тэ, ханаҥынан 53-тэ аста. Итти кэрдэрүүлэр эбиллэн баран ангардаан 49 очколаанна. Толчокка 32-тэ аста. Иккис миэстэни 57 очколаах Альберт Пудов (Сылаг), үсүһү 56 очколаах Илья Борисов (Хайахсыт) ылыллар. 65 кг үөһэ ыйааһынна 14 спортсмен кыттыбыт. 197,5 очколаах Леня Юргин (Одьулуун) бастаата. Кини рывокка 47, 5 очколаанна. Толчокка 60 очкону ылла. Иккис миэстэҕэ 99 очколаах (рывок-53, толчок-46) Уйгулан Баранов (Арыылаах), үһүскэ 82,5 очколаах (рывок-42,5, толчок-40) Костя Петров (Дириҥ) тардыстылар.

Эр дьоҥҥо 63 кг 8 спортсмен кыттыбыт. Итиннэ бастакыны 73, 5 очколаах Арыылаахтан Валентин Алексеев (30,5+43), иккиҥи Хадаартан Петр Адамов 35 (25+10) очколаах, үсүһү Григорий Слепцов (Хадаар) 34 (23+11) очколаах ылыллар. 68 кг 11 кииннэтэн спорт маастара Иннокентий Окоемов (Чурапчы) 192 (91+101) бастаата, 46 очколаах Одьулуунтан Айсен Молуков (32+14) иккис, Арыылаахтан Пантелеймон Борисов 45,5 очколаах (33,5+12) үһүс миэстэ буоллулар. 73 кг 10 гиревиктэн 40,5 очкону (28,5+12) ылбыт Иван Трофимов (Сылаг) бастаата, иккис 34 очколаах (25+9) Виталий Спиридов (Мугудай), үһүс 33 очколаах (24+9) Давид Андреев (Кытаанах) буоллулар. 78 кг 7 кыттааччыттан 84 очколаах (33+51) Афанасий Попов (Чурапчы) бастаата, 51 очколаах (35+16) Николай Захаров (Хатылы) иккиҥи, 40 очколаах (21+19) Кытаанахтан Дмитрий Иванов ыллылар. 85 кг 7 кииннэтэн Дьулуҥаан Егоров 65 очколаах (35+30) бастакы миэстэҕэ тардыста, 52,5 очколаах (32,5+20) Николай Старостин (Чакыр) иккиҥи, 43,5 очколаах (30,5+13) Владимир Монастырев (Кытаанах) үсүһү ылылыар. 95 кг 5 спортсмен күрэхтэстэ. Бастакыны 57 очколаах (37+20) Альберт Филиппов (Чакыр), 49 очколаах (35+14) Альберт Филиппов иккиҥи, Николай Егоров (Дириҥ) 40,5 очколаах (26,5+14) үсүһү ылылыар. 105 кг төрдүүлэр. Кииннэртэн Игнат Демешин 63 очколаах (38+25) бастаата, Дириҥтэн Егор Адамов 41 очколаанан (26+15) иккис, Иван Оконешников (Чакыр) 38 очколаанан (18+20) үһүс миэстэ буоллулар. 105 кг үөһэ ыйааһынна 5 киһи кыттыбыт. Николай Филиппов (Хайахсыт) 60,5 очколаах (35,5+25) бастакы миэстэни, 44 очколаах (34+10) Анатолий Ефремов (Одьулуун) иккиҥи, 37 очколаах (26+11) Алексей Егоров (Болтого) үсүһү ылылыар.

Ветераннарга 65 кг 2 спортсмен кыттыбыт. Иван Посельский (Дириҥ) кэрдэрүүтэ 31,5 очко (22,5+9), Валерий Скрябин (Мугудай) кэрдэрүүтэ 29,5 очко (32,5+7). 75 кг 4 кииннэтэн Егор Юргин (Одьулуун) 60 очколаах (30+30) бастаата, Спиридон Оконешников (Чурапчы) 30 очколаах (15+15) иккис миэстэни, 23 очколаах (14+9) Владимир Михайлов (Чакыр) үһүс миэстэни ылылыар. 75 кг үөһэ 7 кыттааччыттан Иван Лаларев (Кытаанах) 62,5 очкону ылан (35,5+27) бастаата, Семен Попов (Хатылы) 47,5 очкону (27,5+20) ылан иккис, Герман Егоров (Арыылаах) 36 очколаах (24+12) үһүс буоллулар.

Уопсай түмүгэ Арыылаах нэһилиэк бастаата, иккис Одьулуун нэһилиэгэ, үһүс Дириҥ нэһилиэгэ буоллулар. Ый саҥанныта ыытыллыбыт нэһилиэктэр икки ардыларыгар мини-футболга күрэхтэһиигэ Арыылаах футболистара бастаан тураллар. Онон быйылгы комплекснай спартакиадаҕа бөлөмнэрэ үчүгэйин көрдөрүлүөр.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Хаартыскаларга: *күрэхтэһиит түөннэриттэн.*

Доруобуйа харыстабыла

БАР ДЬОҤҤО ҮТҮӨНҮ ЭРЭ БАҒАРАҢ

Араас ойоҕо түбэһэн, сыыһахалты туттан травмаламмыт, ыаллыан саналара түөн сылдьар дьоҥҥо быыччы көмөнү оноров, эмтээн, ыарыыларын үтүөрдэн, сүбэлээн-аналаан, сүрэхтэрин көтөҕэн биэрэртэн өрдүк махталлаах дьыала бу орто дойдута суоҕа буолуо. Сахалыы эмчиттэр барахсаттар Үөһээ Айыыларбыт дьоҥу-сэргэни өрүҥүөрэ анаан ыыпыбыт аанньаллара буоллахтара кииннэр.

Аммаа Бөтүгүттэн торуттэх ыарыт эмтээтэ Афанасий Иннокентьевич Сергеев бу сылларга тоҕоостоох эйбэх киһиэн эмтэбитин, эрэл кыаҕын бэлэхтэбитин кэҥэ аҥаан сиэнэ буолуо Ангарас Бүлүүтэ биэр сырыытыгар 16 күн үлэлэтэн 750-са киһиэхэ көмөлэспүт. Бу күнүгэр Чурапчылары физическэй культура уонна спорт институтун ректора И.П.Готовцев ыытыыгынан кэлэн кэпсиэр уустаа сарсыарыгыттан ыкса киһиэхэ диэри үлэлээн, ньолуо сүүстэн таҕыс киһиэн эмтээтэ Оттоо токуруйбат буолбут илиилэрэн-ааҕыстарын кэнниттэрэн, сиэстэрин тоҕоолоо, кутуруктарын үгүөрдэн хамсаабытын киллэртэрэн кэпсэн, үөрэн-көтөн, махтанан тахсалларын эстэ хараҕынан көрэн, иэдэйэн, сөҕөн, маҥнык эмтэрэ бааргы үгүүспүт дьоҥо-сэргэтэ биллиэ, эмиэ, эстэбэн туһаныы диэн хаһыат ньоҥуо сыыдаатэрга сананным.

Афанасий Иннокентьевич сааһын тухары ханнолоҥу тутуһар, эдэрэтэр спортунан дьарыктанан, саха киһитигэр бөҕөх-сабыс, бэйэтин чахчы ыанар, батыллыбыт УАЗ массыынаны кэнниттэн көтөҕөр Күүстэах Оппуунньа диэн аатлаах сылдьыбыт киһиэн буолар.

Кэргэнэ Елизавета Прокопьевна хайыһардьыт этэ. Икки уол, үс кыыс оҕолоохтор, сиэннэрдээхтэр. Оҕолоро барыы спорка сыстаҕастар: уолаттан уол хайыһардьыт, кыра уол мас тардыһар, ыараханы көтөҕөр, кырыаттар мөчүгүлүөр, кыра кыыс сүүрэр. Иккитэ Аанньс эдэр сылдьан Аалдаах Үүнүгэ таһаҕас таҥнылыыллар сылдьыыбыт, сүүрэ сылдьар сопоҕоҥу көрүлүттэн ыллан умса баттаан быатын кэтэрдэрэ эбитэ үһү. Оттоо эмиэ Нэлгэһэ Бүөтүр алта маатырдыах бэрэбиэзни кэнгил эргитэ тутар эбит. Аҕаларэ Лаҥэтэй 40-са сыл устата ойуур хаһаайыстыбытыгар үлэлээбит. Иннья гынан оҕолорун кыра эрдэхтэриттэн айылҕа чугас тыа иитэлээбитэ, отуванньыанан эмтиирэ, доруобуйаларын бороҕотороо. Ол да иҥин буолуо, Афанасий ойо эрдэриттэн эмтээн-ааныыран билбитэ-көрбүтэ эмчит буоларыгар тиэрэ буоллаҕа.

Киин сааһыран иэдэйэ заабы дьоҥҥо хамсаабар, туох эрэ үгүүгү, үчүгэйи оноров саналарын чэпчэтэр баҕа санаата күүһүрэн иэдэйэ. Оттуката туолан биллиэн дьон доруобуйатын туһугар түбүгүрэ, үлэлиин-хамсыы, ыытарыыта сылдьар сүдү эмчит буолла.

Афанасий Иннокентьевич тоҕо сиэтин киллэрэр, эмиэлэрэ эргийэр, тыырдара кыарыыр, тоҕолоро ыаллар дьоҥу эмтиир, сис тоноҕуун көннөрөр, хондуруойу массажтыыр, сүүөхтэрэ ыаллар, хамсаабат буолбут, иэтэллэрэ малтообут, кэлэҕэйдиир дьоҥу кыбары эмиэ улэлиир, киһи эпин-сиэбин бүтүннүү илбийэр, таҥыттан имэрийэн-томоруйан эпин-хаанын үнүгүннэрэр, хаан сүүрүүтүн сүрүннэрэ биэрэр.

Билиитин кэм социальнай проблемаларыттан биир саамай сыныылара эмиэ ньиэ арыаҥы иҥиэтэ буолар. Ордук дьахталлар ыллаан эрэллэрэ дьиксиннэрэр. Афанасий Иннокентьевич бу кыҥаҕаны өйдөөн, чугастык ыыннан куһаҕан дьаллыктан босхолоҥуута ыксаан сиэнэ эмтэтиттэрин бэлиитэн этэр, маннык улэлэнии үтүө түҥкэтэрин көрдөрбүт. Маҥтан хоолбур ыыахтыгын сөп эбэ.

Дьэ, итти курдук сааһыра барбыт, оку заҥан хараҕынан үчүгэйдик көрбүт изболиет киһи, бу биллиэн ырыынак усулуобуйаларын таһаарыылаахтык улэлиихамсыы, бар дьоҥҥо туһаны аҕыс, дьиҥнээх көмөнү оноро сылдьара үтүө холобур эрэ буолар.

Этэҥнэ сырыт, Афанасий Иннокентьевич!

Елена ЧЕПАЛОВА,
педагогическай үлэ ветерана.

***

...Мин сиэтиэн кыайан ааҕыллыбат да, эрийбэт би буоллаг, калбытым, 4 сиэнэ сылдьан эмтэнэн ахох ыарыыбын улаатан хабыстым. Эмиэ сарсыарыгар бокуонуоп.

Кривошапкина, Нам, Хамаҕатта.

Оҕуоҥу тоҕуттар тыыныыстын биллиэхэ дьон түҥнар сылдьарар баҕа маҥтал. Мин сыл эрэйдэбит аҥаарыгар ыарыыта икки күн иҥиэр лаппа аматыйах, ньиҥнэ ыалдьарбын умуннарбыккар сүүрэхтээх бэйэм сыдьрийэбин.

Үөһээ Бүлүүттэн Тимофеева.

Биилиг кэнилиэктигэр калэн дьыыдутун-сэрэбитин аҕаан, эмтээн-томтоон барбыккар маҥтаабытым тиэрдэбин.

Нэлгэлэк баҕаныыра, олохтоохтор.

Кыайан истибэт, санарбат уолбут. Саҥан саларан чэпчэгэрдэ олус куоҥу, оттон ордук дьон тиэхэ баар буоллуой? Эмиэхэ сиэнэ тиийэ бокуонок...

Бөтүрүөктэр Бүлүү куората.

Иҥиэм орто тарбарын оорбутун токуруйан ыалдьарын аҥаан, хостуута дьаабы этэ, оҥу хорон оорбахтуна киһи сөҕөн курдук көннөрөн кэбистим, ибийэн этин-сиэмэн үнүгүннэрэн сана төрөөбүт заҥа курдук сананан олоробун.

Махталы кытта Ньургуйаана, Кэмпиэдэйи бөҕүөлэгэ.

А.И. Сергеев.

...Кыайан истибэт, санарбат уолбут. Саҥан саларан чэпчэгэрдэ олус куоҥу, оттон ордук дьон тиэхэ баар буоллуой? Эмиэхэ сиэнэ тиийэ бокуонок...

Бөтүрүөктэр Бүлүү куората.

Ыарыы сиэр-туом, үөстэр, ааҕыс туйунан аатыт бастыыларын сөҕөрэн ыытыыбыт.

Афанасий Романович ыытыыт практическай дьаһалара хас биирдии дьарыкка сылдьыбыт киһиэхэ улаатан туһалаахтарын биллибит. Ол курдук, туруоку кэриинэ, мэйиинэ, сарданнан клеткаларынан тыыныыларыы үөрэттибит. Ойбоҕор (чаастар) туостарынан маҥнайгы ойдөбүҥ ылыыбыт, эрчиллиилэри оноруохтаах, араас ыарыыны токкаларынан массаажтыыры үөрэттибит. Эмтээх оттор туостарынан бэсидэни ыытыыбыт, хаһан, хайдах хомуйары уонна туһанары биилистибит.

Бу дьарыкка сылдьыбыттар куустутуттан куус эбиллибит, ойбут-санаабыт чэбдигирдэ, бодоруотто, бэйэбит кыаттыы таба туһанан улаатыы үөрэммиппит. Иннокентий да Матрена Николаевна, Афанасий Романович дьоҥу утуоҕа-хараҕа үҥүйар үөрэхтэрэ сайдарыгар, үөс дьоҥҥо туһаныыларын баҕарабыт.

Нелагея ВАСИЛЬЕВА.

Хоту көһөрүллүү 70 сыла

КИМ ЭМЭ БИЛЭРЭ БУОЛААРАЙ...

В. М. Протодьяконова.

Көһөрүллүү 70 сыла. Тоҕо да аастыттан иһин чуурканан оҥоһуллубут тэлиэгэҥэ үҥүн айыы хас да хонук ардах, тыал аныыгар олорбут, тоҥмут кэммитин саҥаан харахтыт уута кэлэр. Биллиэн 80 саастытын аастыт дьон быйыл Кэбээйи, Эдьигээн, Булун, Быков Мыс устун круизка сылдьан араас эрэйи көрбүт бэйэбит курдук дьону кытта алтыстыбыт.

Биир күн сэрии ветерана Иван Михайлович Павлов Алаҕар Ворошиловс аатынан колхозтан көһөрүллүүгэ барбыт, айахтарын сүгэрбит Николаева (Протодьяконова) Варвара Михайловнаны биллиҥинээрдэ. Кини 1944-1946 сс. көһөрүүттэн кэлэн Балыстаахха олорон баран, эдьиийбэр Тулагы Сыырдаарар көҕөн адъыйыкэн олорбут. Эдьиийэ Дарья Михайловна Протодьяконова (Терютина) 2000 с. өлбүт. Онон уолун кытта олорор эбит. Аймахтарын Алаҕарга баар буолуохтара диэн миигиттэн сураһарбар көрдөстө.

Аймахтарын, ийэтин, аҕатын арааспаныалара Протодьяконовтар диэн эбит. Биллиэн баар дьонтон ыйыталастым, хаартыскатын көрдөрдүм. Кырдьаҕастар олохтон туораан, сорохтор атын колхозтарга, сиргэ баран биллэр киһини булбатым. Онон бу хаһыакка суруйабын.

Ийэтэ Протодьяконова Елена, аҕата Протодьяконов Михаил Михайлович диэн эбиттэр. Ийэтэ Тайҥа киэҥэ уолутар кэргэн тахсыбыт эбит.

Баҕар, ким эмэ билэрэ, истибитэ буолаарай диэн саҥаатан суруйдум. Өскөтүн ким эмэ билэр түгэнигэр бука диэн Чурапчы с., Ленин уулуссатын 109 (Анастасия Степановна Чичигинароваҕа, 41-739), Тулагы Сыырдаарар олорор Николаева (Протодьяконова) Варвара Михайловнаҕа (тел.:207-210) биллэрэртитигэр көрдөһөбүн.

Хоту көһөрүллүү будулҕаныгар сылдьыбыт баар да, биллиэн бу олоххо суох да буолбут дьонтон үгүстэрэ аттара аатламматахтара. Сыл-хонук аастарын аайы кырдьаҕас көлүөнэ олох хаҥыс сокуонунан олохтон туораан иҥаллэр.

Көрдөһүүлээх
АЧИЧИГИНАРОВА.

ТЭРЭЭҺИННЭЭХТИК ЧИЭСТЭЭТИЛЭР

Хоту көһөрүллүү күннэрин бизэстии сыл буола-буола бэрт тэрээһиннээхтик бэлиэтиир буоллубут. Балаҕан ыйын 19 күнүгэр 70 сылбытын атаардыбыт. Улуустаары социальнай харалта иҥиэн тэрээһиннээх үлэ эрдэттэн баран кырдьаҕастары тэрилтэлэргэ сыһыаран көрүүннэрдилэр. Ол курдук, Чурапчыбыт биир улахан тэрилтэтигэр Гобаанэга (РКЦ) баран иккиэ буолан ыалдьыттаатыбыт.

Биһитини адъырҕаан кыргыттар көрүстүлэр, остуол тардан чэйдэттилэр, биһиги көһөрүллүү туһунан кинилэргэ кылгастык кэпсээтибит. Үлэһиттэр болҕойон иҥиттилэр, бука барыы эйэҕэс-сайаҕас дьон буоллулар. Онон мин кырдьаҕас киһи быһыытынан астыммыт. Хаһан баҕарар элэр-кырдьаҕас дьиэбэккэ үбаастабылы умнуохха.

Гобаан үлэһиттэриттэр улахан махтал бэриэ хаһыат нөҥүө тиэрдэбин. Бука барыларыгар кытаанах дорообуйаны, үлэлэриттэр улахан ситиһиилэри, дьолу, үүгэ үөрүүнү баҕарабыт.

Боя Алексеевна МАКАРОВА.
Чурапчы олохтоохо,
көһөрүллүү кыттыылаах.

ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
"Болтогийский наслег"

РЕШЕНИЕ

15 октября 2012 года № 21

О регистрации главы муниципального образования "Болтогийский наслег"

В соответствии с частью 5 статьи 86 Закона Республики Саха (Якутия) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)", на основании протокола избирательной комиссии муниципального образования "Болтогийский наслег" о результатах выборов главы муниципального образования "Болтогийский наслег" от 14 октября 2012 года, избирательная комиссия муниципального образования "Болтогийский наслег" решает:

1. Зарегистрировать главой муниципального образования "Болтогийский наслег" Попова Николая Николаевича.

2. Выдать зарегистрированному главе муниципального образования "Болтогийский наслег" Попову Николаю Николаевичу удостоверение об избрании.

3. Опубликовать настоящее постановление в средствах массовой информации.

С.С.ТРЕТЬЯКОВА,
председатель избирательной комиссии,
А.Г.ГОРОХОВА,
секретарь избирательной комиссии.

ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "Болтогийский наслег"

РЕШЕНИЕ

15 октября 2012 года № 22

О регистрации депутатов представительного органа муниципального образования "Болтогийский наслег" по Болтогийскому (многомандатному) избирательному округу № 3 и Кыыдальскому (одномандатному) избирательному округу № 4

В соответствии с частью 5 статьи 86 Закона Республики Саха (Якутия) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)", на основании протокола избирательной комиссии муниципального образования "Болтогийский наслег" о результатах выборов депутатов представительного органа муниципального образования "Болтогийский наслег" по Болтогийскому (многомандатному) избирательному округу № 3 и по Кыыдальскому (одномандатному) избирательному округу № 4 от 14 октября 2012 года, избирательная комиссия муниципального образования "Болтогийский наслег" решает:

1. Зарегистрировать депутатов представительного органа муниципального образования "Болтогийский наслег" по Болтогийскому (многомандатному) избирательному округу № 3.

1. **Ефремова Сергея Николаевича**- учителя БСОШ им. Н.Д. Субуруусского.
2. **Слепцову Ульяну Михайловну**-учителя БСОШ им. Н.Д.Субуруусского.
3. **Местникова Николая Яковлевича**- пенсионера.
4. **Кривошапкина Никиту Константиновича**- пенсионера.
5. **Павлову Ирину Афанасьевну**- воспитателя детского сада "Кэнчээри".
6. **Новгородову Анну Васильевну**- учителя БСОШ им. Н.Д. Субуруусского.
7. **Седалищева Ивана Ивановича**- индивидуального предпринимателя.
8. **Ефремову Анну Николаевну**- акушерку ФАП им. Е.С. Ноевой.
9. **Монастырева Валентину Иннуставовну**- заведующую магазином с. Болтого.
10. **Кононофонтова Леонида Юрьевича**-охранника БСОШ им. Н.Д. Субуруусского.

2. Зарегистрировать депутата представительного органа муниципального образования "Болтогийский наслег" по Кыыдальскому (одномандатному) избирательному округу № 4.

1. Колесову Александру Егоровну-пенсионерку.

2. Выдать зарегистрированным депутатам представительного органа муниципального образования "Болтогийский наслег" по избирательным округам № 3 и № 4 удостоверение об избрании.

3. Опубликовать настоящее постановление в средствах массовой информации.

С.С.ТРЕТЬЯКОВА,
председатель избирательной комиссии,
А.Г.ГОРОХОВА,
секретарь избирательной комиссии.

УЛУСНЫЙ (РАЙОННЫЙ) СОВЕТ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "ЧУРАПЧИНСКИЙ УЛУС (РАЙОН)"
РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
XXXXXI сессия

РЕШЕНИЕ № 396

с.Чурапча от 11 октября 2012 года

О перечне социально значимых продовольственных товаров и предельных максимальных размерах торговых надбавок на социально значимые продовольственные товары

В соответствии с Постановлением Правительства Российской Федерации от 15.07.2010 N 530) "Об утверждении Правил установления предельно допустимых розничных цен на отдельные виды социально значимых продовольственных товаров первой необходимости, перечня отдельных видов социально значимых продовольственных товаров первой необходимости, в отношении которых могут устанавливаться предельно допустимые розничные цены, и перечня отдельных видов социально значимых товаров, за приобретение определенного количества, которых хозяйствующему субъекту, осуществляющему торговую деятельность, не допускается выплата возмещения", Закона Республики Саха (Якутия) от 15 июня 2005 года 246-З № 499-III "О наделении органов местного самоуправления в РС (Я) отдельными государственными полномочиями по государственному регулированию цен (тарифов)" и письма Государственного комитета по ценовой политике - Региональной энергетической комиссии РС (Я) №04-02п-790 от 16.09.2012 года улусный (районный) Совет решил:

1. Считать утратившим силу решение от 07.07.2011 года №290 "Об утверждении перечня социально значимых продовольственных товаров и торговых надбавок на социально значимые продовольственные товары на территории муниципального образования "Чурапчинский улус (район)".

2. Утвердить перечень социально - значимых продовольственных товаров и предельные максимальные размеры торговых надбавок на социально значимые продовольственные товары на территории муниципального образования "Чурапчинский улус (район)".

3. Настоящее решение вступает в силу после официального опубликования.

4. Контроль исполнения решения возложить на постоянную депутатскую комиссию по промышленности и предпринимательству.

В. ГУЛЯЕВ,
председатель улусного (районного) Совета,
С. ЯКОВЛЕВ,
глава муниципального образования.

Приложение № 1
к решению Улусного (районного) Совета
МО "Чурапчинский улус (район)" РС (Я)
от 11 октября 2012 г. №396

Предельные максимальные размеры розничных торговых надбавок на социально значимые продовольственные товары

№ п/п	Наименование социально значимых продовольственных товаров	ед. изм.	На товар, закупаемый на территории Чурапчинского района	На товар, закупаемый за пределами Чурапчинского района	На товар, закупаемый за пределами Республики Саха (Якутия)
1	Хлеб из муки 1 сорта, высшего сорта	1 кг.	10	10	
2	Мука высшего сорта	1 кг.	10	45	65
3	Масло подсолнечное	1 л.	10	45	65
4	Молоко, молочный напиток, кефир, жирностью не более 3,2 %	1 л.	10	25	45
5	Яйцо куриное	1 шт.	10	45	
6	Рис шлифованный	1 кг.	10	45	65
7	Крупа гречневая - ядрица	1 кг.	10	45	65
8	Вермишель	1 кг.	10	45	65
9	Сахар-песок	1 кг.	10	45	65
10	Соль поваренная пищевая	1 кг.	10	45	65
11	Чай черный байховый	1 кг.	10	45	65
12	Детское питание, включая пищевые смеси	1 кг.	10	45	65

* в размер торговой надбавки включены все необходимые затраты, в том числе транспортные расходы.

Убаастабылыах Чурапчы улууһун олохтоохторо!

"Стерх" региональнай страховой компания сэтиннньи ый 15 күнүгэр дылы чэпчэтиилээх уонна сэтиннньи ый устата сүүйүүлээх АКЦИЯ биллэрэр!!!

Чааһынай дьиэ, квартира, мал-сал страховката оҥоһуллар. Супер-бириис-Дьокуускай куоракка 2 хостоох квартира, бытовой техника уода.

Билсэр аадырыс: Чурапчы нэһилиэгэ, Ленин аатынан уулусса, 30 (амбулатория).
Тел: 42-067.

ЭҢЭРДЭЛИИБИТ!

Күн-күбэй ийэбитин, эйэҕэс эбэбитин, кэргэммин, үлэ ветеранын, өр кэмнэргэ атыы-эрдиэн эйгэтигэр үрдүк таһаарылаахтык үлэлээбит **Светлана Герасимовна АДАМОВАНЫ** 60 сааскын туолбут ыраатыйдаах үбүлүйүгүнэн ис сүрэхпититтэн долгуйан туран итиитик-истинник эҥэрдэлиибит!

Бастыбыт күнү көҥибитигэр сааскылыы сайабас санааны, баҕа санаа бастынын, утумэн үгүс үөрүүнү, ыраатыйыы эҥкими, саха алмаатынылы кэгиэнэйбик дорообуйаны, толору дьоллоох олоҕу! Барыбыт маҥтал буоллун Эйиэхэ, кэргэнин, оҕолорун, сиэннэриҥ туспарыгар өй-санаа, көҥе-тирэх буола сылдьыаргар. Өссө даҕаны биитэ-көҥкө, ыллыы-туойа, үлэлии-хамсыы үйүнүк олоророгор!

Эҥэрдэни кытта Мугудайтан кэргэнин Фаниз Шарипзяновичы, кыргыттарын, кутуоттэриҥ, сиэннэриҥ Слободчиковтар, Дьячковскайдар, Чурапчыттан эбэ Евдокия Петровна Местникова, уоларыҥ, кийиттэриҥ, сиэннэриҥ Адамовтар.

БИЛДЭРИИЛЭР

Улуу Айыы ойуона Владимир Алексеевич Кондаков аатынан Саха Республикатаабы норуот эмчиттэрин Ассоциацията 2012 сыл сэтиннэ 17-23 күннэриттэр Аар Айыы Итэҕэлин, Духуобунай эмтээһини нымаларыгар, философиятыгар анаа үөрөн ыытар. Үөрах дьиэтиэх иҥэлээх алпысчыттары, духуобунай эмчиттэри баланнан, үөрүтүн таһаарар.

Саха норуотун тэрут итэҕэлин – АарАйыыһытэҕэлиҥбитэргэ, айыылыы сөҕүн - туому ыытыыга, тылы сөпкө туттуута үөрэнэргэ ыытар. Лекциялары саха интеллигенцията: академиктар, профессордар, наука докторлара, кандидаттара, биллиилээх норуот эмчиттэрэ аҕарыахтара.

Регистрация 2012 сылсэтиннэ 14, 15, 16 күннэриттэр буолар.

Билиһиэр телефоннар: **8-914-257-39-84, 8-924-563-91-20. Буолар сир: Дьокуускай куорат, Птицефабрика СОТ «Ыгык Күөл»**

***

УАЗ микроавтобус атыылыахтыы, 2009 сылгыах, туруга үчүгэй. **Билэр телефон: 28-523.**

***

Убаһаҕа уоппа идэһэ буолар сүөһүгэ ааҕыллыахтыы. **Тел: 42-504, 8984-112-65-70.**

***

Күрүҥ, сүүһүгэр туоһахтыыр тыһаҕас киирэр сүөһү кэлэн турар. Сүгүктэхтэр **27-384** (Толой) телефоннаа үлэ чаһын кэнэ биэсиҥ.

***

"Тура" б/х биир тыһы уоппа икки эрис пилэһэлэрэ сүппэ. Биирдии кулгаахтара быһыылаах, римский V уонна VI диэн бэчээттэхтэр. Ким көрбүт, билэр **27-668, 8914-225-18-12** телефоннарга бука диэн биллэрэргитигэр көрдөһөбүт.

МАХТАНАБЫТ

Таптаппыт, ыраатыгыт, убайбытын Василий Лукич Тоскины күн сиригэр сүтэрбит кэмиитигэр сүбэ-ама, тирэх буолбут Одьулуун нэһилиэгин баһылыгар Ефремова Людмила Васильевнаҕа, аймахтарбытыгар, биирэ үөрэммит доруоторуттар дириҥ махталбытын тиэрдэбит.

Иккитэ, эдэйиҥ, балтылара, кутуоттэрэ, убайдара.

Чурапчы нэһилиэгин олохтоох
ГУЛЯЕВА Людмила Ивановна
уйун ыарахан ыарыытыттан олохтон туораабытынан кутуруйаларын тиэрдэллэр:

– Ыгыктыыр сахастара Гуляева Людмила Ивановна олохтон туораабытынан убайдарыгар Гуляев Анатолий Васильевичка, кыдыгыар Надеждаҕа, сиэннэригэр Толяҕа Чурапчыттан балтылара Илларионовтар, Осиповтар, Никитиннэр, Софроновтар дьиэ кэргэттэрэ.

– Таптаппыт сахаһа Гуляева Людмила Ивановна ыарахан ыарыытыттан олохтон туораабытынан улуустааҕы иэмэ бааһына салаатыттан канцеляриятын сэбиэдиссэйэгэр Илларионова Зинаида Егоровнаҕа улуустааҕы кинн бааһына салаатыттан, профкома, коллектива.

Болугур нэһилиэктэн торуттэх Дьокуускай куорат олохтоох, күндү ийэбит, эбэбит, балтыбыт, эдэйиҥбит "Золотой колос" баалы В.И. Ленин 100 сааһынан маҥнай хаһаайкалара, үлэ ветерана

КИРИЛЛИНА Мария Дмитриевна

бу дьыл алтыннаах 28 күнүгэр үйүн ыарахан ыарыытыттан олохтон туораабытын үөлэннэхтэригэр, биирэ үөрсүбүт табаарыстарыгар, аймах - билэ дьонугар дириҥник курутуйан туран ыйытиннэробит.

Оҕолоро, сиэннэрэ, эдэйиҥ, балтылара.

Күндүтүк саныыр, таптыыр доруот, убайбыт, ыраатыбыт, Одьулуун нэһилиэгин олохтоох

ТОСКИН Василий Лукич

бу дьыл алтыннаах 23 күнүгэр күн сиригэр сөҥүмардык туораабытын дириҥник курутуйан туран билэр дьонугар, аймахтарыгар, доруоторуттар ыйытиннэробит.

Иккитэ, эдэйиҥ, убайдара, балтылара, кутуоттэрэ.

ТААТТА ҮРЭХ СҮННЬҮГЭР УУ КИИРИЭ

Эҥиил саас халаан уута содула суох ааһарын инниттэн, бу дьыл сэтиннэ 1 күнүгэр, Сирэ Холлоох быһыытын арыйан уу ыытыыта тэриллиэ. Үрэҕинэн балачча улахан таһымнаах уу киирэрэ сабаҕаланар. Онон бу эҥэр отторо тиэллибэккэ турар дьон баар буоллахтарына түргэнник дьаһаналлара ирдэнэр. **Бу дьаһал туһунан билсэр телефон: 41 - 660 (Ыксаллаах быһыыта диспетчерскэй сулууспа).**

Улуус комиссията.

"ТУЙМААДА" ХАҺЫАККА СУРУТУҢ

Бар дьоннооҕо аналлаах дьиҥ көҥүл, тутулуга суох "**Туймаада**" хаһыакка кэлэр 2013 сыл бастакы ахсаарыгар суруттуу почта бары отделениелэригэр ыытыллар.

Баар чахчыны хайдах баарынан сырдатарынан, көҥүлүү көҥүн бүччүм санаатын аһаҕастык дьоннооҕо тиэрдэрин аҕаарчылар итэҕэллэрин ыйыт "Туймаада" хаһыат кэлэр сылга өссө солун, интэриэһиэнэй буолара күүтүллэр.

Толкуйдатар, сороҕор сөҥүтүр, сөкпөрөр, ардыгар аралдьытар, көнньүөрдэр рубрикалар тиһигин быстахтаах тахсыахтара: "Политика", "Экономика", "Тарут үтэс", "Эйгэ", "Олох кистүүлэрэ", "Тус санаа", "Баай Байанай", "Итии", "Таптал таҺыарыыта", "Дэриэбинэ мучуоҕаалыара" уоҕа.

Былырыыннытыгар курдук "Туймаада" хаһыакка суруттуу сүрүн бирдиһэ-СҮҮС тыһыынчаҕа солкуобай! Оҥу таһыынан улахан аньыгы телевизор, суотабай телефон ода, сыаналах бирэмиэтэр оскуолуохтара. Квитанция ыытыллыыт, суруталаабыт ыстыйыктэрин РФ почтатын Саха сирэйэҕи управлениетыттан быһа ылабыт.

Бука барыытын "ТУЙМААДА" хаһыакка киллиэктэк суруттарыттаар ыытыллыбыт.

"ТУЙМААДАҔА" суруттарыаҥ-алаҥ атын хараҕынан көрүүгэ!

РЕДАКЦИЯ.

Прокуратура иһитиннэрэр

НЭҺИЛИЭКПИТ ҮТҮӨ КӨСТҮҮЛЭЭХ БУОЛАРЫН ТУҺУГАР

Прокуратура 2012 сыл атырдьах ыйыгар Чурапчытаабы айылҕа харыстабылын инспекциятын кытары бэрэбиэркэ ыытан, нэһилиэк иһигэр көҥүлэ суох сыбаалкалары хомуйарга уонна тиэйэргэ суут нөҥүө Чурапчы нэһилиэгин дьаһалгатыгар эбээһинэх сүктэрдэ.

Олохтоох бэйэни салайыныы органнарын тэрийии сүрүн тускулларын туһунан 131 -е № дээх Федеральнай сокуон 14-с ыстатыйатын 18-с пуунунан нэһилиэк иһинээҥи сыбаалкалары хомуйуу уонна тиэйии олохтоох дьаһалта быһаарар боппуруоһа буолар.

Нэһилиэкпит көстүүтүн, саҥылыммыт ыраахын буоргулуур сыбаалкалар, Российскай Федерация Конституциятын 43-с ыстатыйатынан бигэргэтиллибит гражданнар үтүө, табыгастаах тулалыыр эйгэҕэ ыраатарын эмиэ күөмчүлүүр.

Онон 2012 сыл алтыннаах 16 күнүгэр тахсыбыт Чурапчы ороҕуонун суутун ураатыбын, 2013 сыл ыам ыйын 31 күнүгэр диэри Чурапчытан Үөрүн Күөлгэ айаннаыр суол хаҥас өттүгэр 20 м2 иэнэҕэх, Ныдьыли илин өттүгэр 0,1 га иэнэҕэх, эдэр ыччат культурнай-спортивнай кэнниҥ уонна Ярославскай аатынан уулусса 16-с "а" дьиэтин икки ардыгар 30 м 2 иэнэҕэх, нэһилиэк тас өттүгэр хотугулуу-илин 0,5 га иэнэҕэх сыбаалкалары суох гынарга үлэ ыытыллыахтаах.

Нэһилиэкпит олохтоохторо! Олорор сирбитин, төрөөбүт алаастыттан кирдитимиэҥиҥ, кэрэ айылҕабытын харыстыаҥыҥ!

ИВЛЯДРЕЕВ
Чурапчы улууһун прокурора, мантыйгы кылаастаах юрист.

Кэриэстэбил

УМНУБАППЫТ, КЭРИЭСТИИБИТ

Күндү ийэм, эбэбит, эдьиийбит, тыыл, үлэ ветерана, Хотугу көһөрүлүү кытыылаҕа **СМИРНИКОВА Евдокия Николаевна** орто дойдуттан барыта бу дьыл алтыннаах 31 күнүгэр биир сылын туолар.

Евдокия Николаевна оҕо саҥа, оскуолатын сыллара төрөөбүттүөхтэбит Чурапчытын сиригэр, устудьуоннаабыт сыллара Нева өрүс кытылынан, Ленинград куорат үрүҥ түүннэриэн аастыттара.

1962 сыллаахха олоҕун арыйыын көрсөн, инженер-механик уолта Сивцев Иннокентий Иннокентьевичка кэргэн тахсыбыта. Иккиэн оҕоломмуттара.

1986 сыллаахха аҕабыт Чурапчы «Мелиорациятэ» үлэлии сылдьан ыалдьан өлбүта. Ийэбит соҕотох хаалан баран биһигиэн үөрэттэрбитэ, иитиитэ.

34 сыл устата биология учуутальынан, Чурапчыта комсомол 2-с секретарынан, совхозтарга агрономынан, ол иһигэр 28 сыл семенной лабораториялаабынан үтүө суобастаахтык үлэлээн кэлбитэ.

Үлэлээбит сыллара ороҕуоммут тыатын хаһаайыстыбатын кытта ыкса сибээстээх: агрономическай көрдөрүүлэр туолуулара, сири тастаатын культурата үрдээһиэ, сиэмэ хаачыстыбатын туһалыыта. Өр сыллаах ирдэбиллээх үлэтин түмүтэ ороҕуоммут сыллата туорахтаах культура туруктаах үүнүүтүн хомуйан 1989-1990 сс. республикаҕа 1-кы, 2-с миэстэлэри ситиспитэ туоһулуур.

Тоҕо кыаҕа-күүһэ баарынан общественнай үлэҕэ актыыбынайдык кыттара. Ол курдук, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын аппаратыгар местком, женсовет чилиэнинэн улаатыбыта. 2006 с. маанылаах уолун Сивцев Михаил Иннокентьевичы сүтэрэн, доруобуйата оптон да кэбиэрэбитэ буолуо.

Ийэбит биһиэнэ маллыы дьоннооҕо-сэргэҕэ көмөлөөҥ, ыытыктаан, субаһыт буолар, наадыл-холку майгылаах, табаарыстарыгар наһаа бэриниилээх сыһыаннаах этэ. Кини одуруот аһын үүнүүрэрин себулүүрө, куруук сылаас, мэнньигэс аттаах буолара.

Биһиги, кини оҕолоро, үлэһит, ыал-дьон буолабыт туһугар саахын тухары үлэлээн, иитэн, сиэнэриигэр үтүө сүбэһит, үөрэхтэрин бүтэраллэригэр күүс-көмө, өйөбүл, тирэх буолбут күн-күбэй ийэбит, таптаппыт эбэбит сырдык мөссүөнүн курутун өйдүү-саныы, кэлэр кэнгээрэ ыччатыгар кини тутта кэпсии, холобур оҥостор сылдьыахпыт.

Күндү көҥибитин, иҥирэх ийэбитин, таптаппыт эбэбитин мэлдьи суохтуубут, саныыбыт, өйбүтүгэр-сүрэхпитигэр тута сылдьыбыт.

Биһиги ыарахан күммүтүгэр күүс-көмө буолбут барыаймахтарбытыгар, табаарыстарбытыгар, ийэм үөлэннэхтэриигэр, эмтээбит быраастарга, суһал көмө фельдшердэригэр улахан махталбытын тиэрдэбит. Баҕарабыт дьоллоох олоҕу, доруобуйаны, үлэҕитигэр ситиһиилэри!

Кыыһа, кутуота, сиэннэрэ, кийиитэ, балтылара, ыраата, аймахтара, табаарыстара.

Күндү кэргэним, оҕом, аҕабыт, убайбыт, эбэбит, Болугур нэһилиэгин олохтоох

ДРАГУНОВ Иван Петрович

бу дьыл 27 күнүгэр сөҥүмардык олохтон туораабытын барыы билэр дьонугар, доруоторуттар, аймахтарыгар курутуйан туран ыйытиннэробит.

Кэргэнэ, ийэтэ, оҕолоро, сиэннэрэ, биирэ төрөөбүттэрэ.

Кутуруйаларын тиэрдэллэр:

– Күндү кэргэнэ, аҕалара, эбэлэрэ, Мыҥыраайы боһуоллаах олохтоох Драгунов Иван Петрович олохтон сөҥүмардык туораабытынан биирэ алтыһан күрэхтэһэр дьүөгэбитэрэ Прасковьяҕа, оҕолорутар, сиэннэриигэр Чурапчыттан үөһэ кэлэн биирэ-биирэ күрэхтэспит доруоторо.

– Эдэр саастыы доруоп Драгунов Иван (Баанньыска) олохтон туораабытынан кэргэннэр Пашаҕа, оҕолорутар, сиэннэриигэр, эбэлэрэ Мыҥыраайы биирэ-биирэ алтыспыт дьүөгэлэрэ Вера, Ирина, Марианна, Мотрена.

– Болугур нэһилиэгин олохтоох Драгунов Иван Петрович олохтон туораабытынан, оҕолорутар, сиэннэриигэр, Колодезниковтар, Сергеевтар, Саввиновтар, Сергеевтар.

– Күндүтүк саныыр табаарыстара Драгунов Иван Петрович олохтон туораабытынан нэһиилэгэр, кэргэннэргэр, оҕолорутар, сиэннэриигэр, биирэ төрөөбүттэриигэр, Амма орто оскуолатыгар Мыҥыраайыттан, Одьулуунтан биирэ үөрэммиттэрэ.

Таптаппыт ийэтэ, үлэ, тыыл ветерана, Герой-ийэ

ТРОФИМОВА Анна Ильинична

олохтон туораабытынан күтүөпүтүгэр Трофимов Спартак Михайловичка, ыаҕыныттыгар Марта Семеновнаҕа, оҕолорутар, биирэ төрөөбүттэриигэр, кийиттэриигэр, кутуоттэриигэр бары чугас аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Чакыртан М.С. Львова, интернат - оскуолатан С.С. Корякина, кийиилэр оҕолоро, Одьулуунтан Кардашевскайдар.

Кутуруйаларын тиэрдэллэр:

- Трофимова Анна Ильинична олохтон туораабытынан оҕолорутар, кийиттэриигэр, кутуоттэриигэр, сиэннэриигэр, хос сиэннэриигэр Улахан Күөл олохтоохторо.

- Таптаппыт ийэлэрэ, эбэлэрэ Трофимова Анна Ильинична олохтон туораабытынан, биирэ уолаатыр кэлиэгэлэрбит Трофимов Дмитрий Михайловичка, Федор Михайловичка оскуола коллектива, салаатта.

- Убаастыыр сахастара, Герой ийэ, үлэ ветерана Трофимова Анна Ильинична олохтон туораабытынан оҕолорутар, сиэннэриигэр, хос сиэннэриигэр Сылаантан абаҕалара Дмитрий Егорович оҕолоро, кийиилэр дьиэ кэргэттэрэ.

- Күндү наставниктара Трофимова Анна Ильинична олохтон туораабытынан барыы оҕолорутар, чугас аймахтарыгар 1980 сылларааҕы выпуск.

- Ыгыктыыр сахастара Трофимова Анна Ильинична олохтон туораабытынан оҕолорутар Любаҕа, Миитэрэ, Володяҕа, Митяҕа, сиэннэриигэр, хос сиэннэриигэр Чурапчыттан аймахтара Мария, Егор Куаныгыттар кэргэттэрэ.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Эпкиэттиир секретарь, сурук отдела – Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.
Быраап отдела – О.В. ТРОФИМОВА.
Доруобуйа харыстабыта, культура отдела, литературнай сотрудник – Н.Н. ПУХОВА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела–А.М. СЛЕПЦОВ.
Ыччат, үөрэҕирии отдела – Н.Д. БУРЦЕВА.
Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Верстальщик – Л.К. ПОПОВА.
Бичээтээччилэр – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияланыыт нөмөрэ – ПИ №14-0238.

АДАБЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннорбут: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru

Бичээккэ сакаас: № 149 (10581). Тираж 1934. Хаһыат сыаната: 10 солк.

Саҥа олох

Автор суруттар этиллэр санаа редакция позициятыгар маллыы сөп түбэйэр буолбатах. Суруккаа ыйыллар чахчылар кырдьаҕастааҕарыгар этиллэннэйэр автор тус бэйэтэ сүүрэр.

Хаһыат бичээккэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бичээккэ бэрилиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 29.10.2012 с. офсетка бичээттэнна. Аадырыа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекса: 54907. Хаһыат кэдиэлэҕэ устэ: оптуорунньукка, чэпиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.